

Utlendingsdirektoratet
Norwegian Directorate
of Immigration

Informasjon til driftsoperatør for akuttinnkvartering 2022

Versjon 09.03.2022

Innhold

Bakgrunn	3
Rammer for driften	4
Hvem skal bo på akuttinnkvarteringen?	5
Administrativt.....	6
Regelverk for akuttinnkvartering	6
Bemanning.....	6
Mot-portalen.....	6
Logistikk.....	6
Datamaskiner til intervjuer	6
Botilbud, matservering og utstyr til barn	7
Ytelser til beboere	8
Helse- og omsorgsbehov, og oppfølging av sårbare personer i akuttinnkvartering	9
Helseundersøkelse – status	9
Helsetjenester.....	9
Sårbare beboere eller beboere med særskilte behov.....	9
Smittevern	11
Ekstraordinære tiltak.....	11
Vertskommune	12
Barnehageplass for barn ved akuttinnkvarteringen	12
Grunnskoleopplæring	12
Norskopplæring	12
Veiledning og opplæring av ansatte i akuttinnkvarteringene.....	13
Opplæring	13
Veiledning	13
Nettportal for opplæring, brukerveiledere og informasjon.....	13

Bakgrunn

Akuttinnkvartering er et botilbud til asylsøkere ved høye ankomster. Tilbudet skal være nøkternt, tilstrekkelig og skal sikre beboernes grunnleggende behov, og deres behov for trygghet og sikkerhet. Som følge av krigen i Ukraina oppretter UDI nå flere akuttinnkvarteringer.

I dette dokumentet er det samlet en del informasjon som kan være nyttig for driftsoperatørene som skal drive akuttinnkvartering.

Rammer for driften

Akuttinnkvarteringen skal drives i tråd med rammeavtalen med vedlegg som er inngått med UDI. Følgende dokumenter er blant annet aktuelle for driften:

- Bilag 1 - Krav til drift av akuttinnkvartering (bilag 1 i rammeavtalen)
- Bilag 2 - Leverandørens beskrivelse
- Bilag 8 - Endringer til avtalen etter avtaleinngåelse

Hvem skal bo på akuttinnkvarteringen?

Ved akuttinnkvarteringene vil det hovedsakelig bo flyktninger fra Ukraina. Det kan også komme andre asylsøkere til akuttinnkvarteringene. Det avhenger av hvem som til enhver tid skal flyttes.

Beboerne er hovedsakelig mødre med barn, familier med barn og noen få eldre personer. Omtrent 40% av de som kommer er barn. Både voksne og barn har for kort tid siden opplevd en dramatisk flukt og kan ha vært utsatt for ekstreme hendelser. Flere kan også ha familiemedlemmer eller slektninger som fremdeles er i Ukraina og som de er bekymret for.

Administrativt

Regelverk for akuttinnkvartering

Kravspesifikasjonene og annet relevant regelverk for akuttinnkvarteringene er publisert på UDI.no under siden [Asylmottak: Regelverk for ulike typer asylmottak - UDI](#)

Bemanning

Akuttinnkvarteringen skal være bemannet i tråd med rammeavtalen med vedlegg. I bemanningsplanen i bilag 2 (leverandørens beskrivelse), bilag 1 og bilag 8 fremkommer antall stillinger og hvilke roller/funksjoner som skal bemannes ved innkvarteringene.

Mot-portalen

Mot-portalen er et digitalt samhandlingsverktøy mellom asylmottak/akuttinnkvarteringene og UDI. Verktøyet brukes blant annet til oppgaver innen logistikk, økonomi og beboeraktiviteter. Mot-portalen er integrert med UDIs digitale systemer, slik at nødvendige opplysninger blir delt på tvers.

Akuttinnkvarteringene skal bruke Mot-portalen, jf. bilag 6 i rammeavtalen.

Mottaksleder får tilgang til Mot-portalen ved å gjøre følgende

- logg på med MinID her: <https://mot.microsoftportals.com/nb-NO/>
- gi oss beskjed når dette er gjort ved å sende e-post til rma_ikt_team@udi.no

Etter at mottaksleder har logget inn i Mot-portalen en gang, vil vi tildele roller og tilknytte mottak/ akuttinnkvartering.

Veiledere og opplæringsmateriell for Mot-portalen er tilgjengelig i UDIs nettportal «Kurs og fagutvikling for ansatte i asylmottak» (du kan lese mer om dette under). UDI gir også opplæring i Mot-portalen etter behov enten individuelt eller i grupper.

Logistikk

Alle boenheter ved akuttinnkvarteringen skal registreres fortløpende slik at de vises i Mot-portalen. For akuttinnkvarteringene som etableres, har UDI registrert rom/bygg i Mot-portalen slik at dette er klart før oppstart.

Datamaskiner til intervjuer

Akuttinnkvarteringene får tilsendt bærbare datamaskiner fra UDI. Datamaskinen skal benyttes til UDIs (beskyttelsesprosessen) intervjuer med beboere. Informasjon om vilkår for bruk og instruksjon for gjennomføring av skjermintervju sendes ut sammen med datamaskinen. Passord og brukernavn tildeles etter at datamaskinen er mottatt.

Botilbud, matservering og utstyr til barn

Krav til botilbudet i akuttinnkvarteringen fremkommer i rammeavtalens bilag 1 Krav til drift av akuttinnkvarteringer. Utbetaling av kost vil være avhengig av om beboerne får tilbud om catering/kantine eller om de får tilbud om å lage egen mat.

Beboerne skal

- a) enten få servert mat ved akuttinnkvarteringen, jf. pkt. 2.3 i Krav til akuttinnkvartering. For beboere som får servert mat, skal utgiftene til matservering dekkes av leverandøren, jf. bilag 3 i rammeavtalen, pkt. 2 Kost og betalingsinformasjon til rammeavtalen. UDI vil ikke kompensere for catering i disse tilfellene. Vi gjør oppmerksom på at prisen for kost er per *benyttet* plass i akuttinnkvarteringen per døgn.
- b) eller få tilbud om å tilberede egen mat, jf. pkt. 2.3 i Krav til akuttinnkvartering. Beboere som får tilbud om å lage egen mat, kan få utbetalt basis jf punkt 1.2 i UDI 2008-035V1).

Det kommer mange barnefamilier til akuttinnkvarteringen, og det er viktig å sørge for tilstrekkelig med bleier til små barn, tilrettelagt mat for små barn og babyer, og utstyr til utlån til foreldre med små barn, inkludert tåteflasker og steriliseringsutstyr, jf. bilag 1 pkt. 2.3 og 2.4.

Ytelser til beboere

Beboere i akuttinnkvarteringer har rett til ytelser, og har tilsvarende rettigheter som beboere i transittmottak, se [UDI 2008-0035 Retningslinjer om ytelser til beboere i asylmottak](#).

- Når en beboer kommer til akuttinnkvartering, skal de få informasjon om hvilke økonomiske ytelser de har rett på, og at de har plikt til å gi informasjon om sine egne økonomiske forhold. Beboere over 18 år skal fylle ut og undertegne følgende skjema ved ankomst til mottaket:
 - Egenerklæring om beboers inntekt og formue
 - UDIs skjema for kontroll av beboers inntekt og formue

Akuttinnkvarteringen skal gjennomføre kontroll av beboerens økonomi minst hver sjette måned. Se mer informasjon og lenker til skjemaer i UDI 2008-035 pkt. 2 og pkt. 2.2.

- Beboere som ikke har mottatt sengetøypakker og hygienepakker ved Nasjonalt Ankomstsenter, skal få utlevert dette når de kommer til akuttinnkvarteringene. UDI har bestilt hygiene- og sengetøypakker med levering til akuttinnkvarteringene, slik at dette er tilgjengelig ved oppstart.
- De fleste beboerne har fått utlevert klespakker da de kom til Norge. Merk: Utlevering av pakker/naturalytelser skal registreres på den enkelte beboer i Mot-portalen. Utleveringen av klespakker blir etterregistrert av UDI, og det kan ta noe tid før dette er oppdatert i Mot-portalen.
- Akuttinnkvarteringen skal sørge for at beboerne får utbetalt ytelser. Beboere skal få utbetalt basisytelse tilsvarende beboere i transittmottak med kantine, jf. punkt 4.1 jf. vedlegg 1 punkt 1.1 eller transittmottak med kantine (selvhushold) punkt 1.2. Utbetalingene genereres fra UDI gjennom Mot-portalen.
- Beboere som får vedtak om oppholdstillatelse, har rett til barnetrygd. Foreldre/foresatte skal søke om barnetrygd hos NAV straks de har blitt informert om at de/barnet har fått innvilget oppholdstillatelse. Akuttinnkvarteringen skal sørge for at «Fullmakt for å få overført etterbetaling av barnetrygd til UDI» (transporterklæring) fylles ut og legges ved søknaden om barnetrygd til NAV. Se mer informasjon og lenke til skjema i UDI 2008-035, pkt. 4.6
- Tilleggsytelser skal dekke nødvendige utgifter som beboeren ikke kan dekke gjennom basisytelse alene. For beboere i akuttinnkvartering dekker UDI egenandeler til nødvendig helsehjelp, medisiner og transport til behandling, og beboer skal ikke søke UDI om å få dette dekket. Akuttinnkvarteringen legger ut for beboernes utgifter, og får utgiftene refundert fra UDI, jf. UDI 2008-035 punkt 7.2.
- For beboere i akuttinnkvartering som har behov for akutt tannbehandling, og som ikke har rettigheter i den offentlige tannhelsetjenesten, dekker UDI utgifter gjennom tilleggsytelse. Det er ikke krav om forhåndsgodkjenning av søknad om tilleggsytelser før akutt tannbehandling utføres. Etter behandlingen utsteder tannlegen faktura til pasienten, og pasienten kan deretter søke om tilleggsytelser fra UDI. Du kan lese mer om dette i Helsedirektoratets [Veileder for helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente](#).
- For enkelte andre utgifter kan beboer søke UDI om tilleggsytelse, jf. UDI 2008-035 punkt 7.3

Helse- og omsorgsbehov, og oppfølging av sårbare personer i akuttinnkvartering

Sektoransvarsprinsippet gjelder for kommuner med akuttinnkvartering, og kommunene har ansvar for å gi lovpålagte tjenester til beboerne.

Helseundersøkelse – status

Normalt skal alle asylsøkere gjennomgått lovpålagt tuberkulosescreening på Nasjonalt ankomstsenter (Råde kommune). De skal også ha fått tilbud om covid-19-vaksine. I dagens situasjon kan det være noen som ikke har fått dette, og der det jobbes for å finne alternative løsninger.

Helsetjenester

Asylsøkere og flyktninger har samme rett til helsetjenester som den øvrige befolkningen. Retten til helsehjelp for asylsøkere gjelder fra de kommer til Norge for å søke beskyttelse. Rettighetene gjelder også personer som bor i akuttinnkvarteringen. Rettighetene omfatter både somatisk og psykisk helsehjelp fra kommune- og spesialisthelsetjeneste, inkludert hjelp for rusmiddelproblemer. Driftsoperatør skal samarbeide med helsetjenestene i kommunen for å sikre ivaretagelse av sektoransvar. Det kan være nyttig å kjenne til Helsedirektoratets digitale veileder [Helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familieegjeforente](#).

Helseopplysninger skal alltid formidles direkte mellom helsetjenestene i de ulike kommunene, og skal ikke sendes via UDI eller mottak/akuttinnkvartering. Helseopplysninger om beboere som kommer fra Nasjonalt Ankomstsenter til akuttinnkvarteringen skal komme fra helsetjenesten i Råde kommune.

Enkelte beboere (blant annet barn) ved akuttinnkvarteringen har rett til tannhelsetjenester, se pkt. 5.3 i veilederen fra Helsedirektoratet. Beboere som ikke har rettigheter i den offentlige tannhelsetjenesten, og som har behov for akutt tannbehandling, kan få dekket utgifter til akutt tannbehandling gjennom tilleggsytelse fra UDI. Se mer i avsnittet om tilleggsytelser. Dersom en beboer uttrykker behov for tannhelsehjelp, skal tannlege eller annet tannhelsepersonell kontaktes.

Sårbare beboere eller beboere med særskilte behov

Blant de evakuerte er det mange barnefamilier, enslige mødre med barn og noen få eldre personer. Både voksne og barn har nylig opplevd en dramatisk flukt, og kan ha vært vitne til bombeeksplosjoner og sett drepte mennesker. Voksne og barn kan trenge traumebehandling og noen å snakke med for å bearbeide opplevelser. Flere kan også ha familiemedlemmer eller slektninger som fremdeles er i Ukraina og som de er bekymret for.

Hvis ansatte ved akuttinnkvarteringen avdekker sårbare¹ beboere eller personer med særskilte behov, skal de varsle regionkontoret. Driftsoperatør og UDIs regionkontor drøfter behovene og blir enige om nødvendige tiltak.

¹ Personer regnes som å tilhøre en sårbar gruppe hvis et eller flere forhold gjelder dem: har vært utsatt for vold eller mishandling i familien, er utsatt for tvangsekteskap, er utsatt for kjønnslemlestelse, er utsatt for menneskehandel, er gift og under 18 år (barneekteskap), har vært utsatt for tortur, voldtekt eller andre former for fysisk, psykisk eller seksualisert vold, er under 18 år, herunder enslige mindreårige, er lesbisk, homofil, bifil, transperson eller interseksuell, er gravid, er eldre, er enslig foreldre med mindreårige barn, har nedsatt funksjonsevne har alvorlige fysiske eller psykiske helseproblemer.

Flere beboere kan ha behov for fysisk tilrettelegging ved akuttinnkvarteringen. I tilfeller hvor UDI er kjent med at det er behov for tilrettelegging, vil UDI formidle informasjon om dette til akuttinnkvarteringen.

Smittevern

UDI har i samarbeid med Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet utviklet en smittevernveileder tilpasset asylmottak. [Veileder for smittevern i asylmottak](#) oppdateres jevnlig og blir tilgjengelig på UDIs nettsider. Den oppdateres i tråd med nasjonale anbefalinger og føringer, og gjennom lenker til oppdatert informasjon på nettsidene til helsemyndighetene. Veilederen gjelder også for akuttinnkvarteringene.

UDI anbefaler at driftsoperatører for akuttinnkvarteringene har tett dialog med lokale helsemyndigheter om hvordan tiltakene i veilederen kan gjennomføres lokalt. UDI anbefaler at driftsoperatør har en tett dialog med smittevernoverlegen i vertskommunen, og at tilpasset smittevern for beboerne i akuttinnkvarteringene tas opp i samtalene.

Ekstraordinære tiltak

Retningslinjen [UDI 2010-187 Dekning av kostnader til ekstraordinære tiltak i asylmottak](#) gjelder også for akuttinnkvarteringene. Det betyr at driftsoperatør, eller leder for akuttinnkvartering på vegne av driftsoperatør, kan søke om dekning av ekstraordinære tiltak for tilrettelegging og oppfølging av beboere med særskilte behov.

For å få dekket utgifter etter denne retningslinjen er det en forutsetning at sektoransvaret er avklart, og at tiltaket ikke skal ivaretas av lovpålagte tjenester fra andre etater.

Vertskommune

Sektoransvarsprinsippet gjelder også for kommuner med akuttinnkvartering. Dette er nærmere omtalt i informasjonen om helseoppfølging og i informasjonen som følger under.

Vertskommunene for akuttinnkvarteringene gis et tilskudd fra UDI som skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til de tjenester de skal yte. Dette skal bidra til at beboerne i akuttinnkvarteringen får de tjenestene de har krav på.

Regionkontorene formidler relevant informasjon til vertskommunene for akuttinnkvarteringene og gjennomfører møter med kommunene i forbindelse med oppstart. Akuttinnkvarteringen skal samarbeide med vertskommunen.

Barnehageplass for barn ved akuttinnkvarteringen

Det er opp til kommunen å stille barnehageplasser til disposisjon for barn i akuttinnkvarteringen. Hvis barn gis tilbud om barnehageplass, vil UDI betale tilskudd til kommunen for barnehageplass. For ettåringer utbetales tilskudd tidligst fra den måneden barnet fyller ett år.

Dersom vertskommunen kun velger å tilby kjernetid, kompenseres det kun for kjernetid. Tilskuddet inkluderer foreldrebetaling og kostpenger. Tilskuddet blir administrert av UDI, og gjelder for alle godkjente barnehager. Utbetaling av barnehagetilskuddet baseres på rapportering fra akuttinnkvarteringen til UDIs regionkontor. Rapporteringen skal inneholde opplysninger om antall barn som er tildelt barnehageplass. Rapporteringsskjema med rapporteringsfrister og utbetalingsdatoer ligger i Mot-portalen. Nærmere informasjon finnes under punkt 3.5.1 i [UDI 2011-025 Retningslinjer for tilskudd til vertskommuner for asylmottak og omsorgssenter](#).

Grunnskoleopplæring

Alle barn og unge i grunnskolealder (6-16 år) som oppholder seg i Norge har som hovedregel rett til en offentlig grunnskoleopplæring. Denne retten gjelder dersom det er sannsynlig at barnet skal oppholde seg i landet lengre enn tre måneder jf. lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) § 2-1. Akuttinnkvarteringen skal sikre at barn og ungdom meldes ut og inn av grunnskolen, jf. Krav til drift av akuttinnkvartering punkt 5.3 a).

Norskopplæring

Tilbud om norskopplæring for beboere med kollektiv beskyttelse, i alderen 18 og 67 år, vil bli gitt etter bosetting i kommune.

Veiledning og opplæring av ansatte i akuttinnkvarteringene

Opplæring

Driftsoperatør skal sørge for at personalet ved akuttinnkvarteringen er kvalifisert til å løse de oppgavene som tjenesten skal ivareta, og sørge for at alle ansatte får nødvendig opplæring og veiledning. Driftsoperatør skal videre sørge for at ansatte deltar på obligatoriske opplæringstiltak i regi av UDI, jf. rammeavtalen, bilag 6.

Kort tid etter oppstart vil UDI gjennomføre tilpasset basisopplæring for ansatte i akuttinnkvarteringene.

UDI vil gjennomføre opplæring i Mot-portalen for nøkkelpersoner ved akuttinnkvarteringen. Brukerveiledninger og annet opplæringsmateriell om Mot-portalen finner dere i nettportalen, som er nærmere beskrevet under.

Veiledning

UDIs regionkontor har ansvar for å følge opp og å gi veiledning og informasjon til den enkelte akuttinnkvarteringen. På UDIs nettsider ligger [kontaktinformasjon til regionkontorene](#). Akuttinnkvarteringene har også egne kontaktpersoner på sine respektive regionkontor.

Nettportal for opplæring, brukerveiledere og informasjon

UDI har en nettportal som heter «Kurs og fagutvikling for ansatte i asylmottak». Her får dere informasjon om kurs og opplæringstiltak som vi organiserer for ansatte i asylmottak. Alle som er ansatt i asylmottak, akuttinnkvartering eller hos driftsoperatør kan få tilgang til portalen. For å få tilgang må dere sende e-post til kursogfagsamlinger@udi.no, og opplyse om e-postadressene til de som skal ha tilgang.

I nettportalen finner dere brukerveiledninger og annet opplæringsmateriell om Mot-portalen. Hvis det kommer informasjon som er særlig relevant for akuttinnkvarteringene, legger vi det ut her.

Hvis du har spørsmål om Mot-portalen, kan du trykke på knappen Brukerstøtte Mot-portalen i nettportalen. over. Du kommer da til en Teams-kanal der du kan stille spørsmål til UDI.